

Dispens från begränsningsvärden i BAT-slutsats för rening och hantering av avloppsvatten (utsläpp av nickel) vid tillverkning av fettkemiska produkter i Stockvik, Sundsvalls kommun

Verksamhet enligt 1 kap. 2 § industriutsläppsförordningen (2013:250)

BESLUT

Miljöprövningsdelegationen vid Länsstyrelsen Västernorrland lämnar Nouryon Surface Chemistry AB (organisationsnummer 556013–8983) tidsbegränsad dispens från begränsningsvärdet för utsläpp av nickel i BAT-slutsats 12, tabell 3, i Kommissionens genomförandebeslut av den 30 maj 2016 om fastställande av BAT-slutsatser för rening och hantering av avloppsvatten och avgaser inom den kemiska sektorn från bolagets tillverkning av fettkemiska produkter Stockvik, övre området, i Sundsvalls kommun.

Följande utsläppsvärde gäller för nickel under dispensperioden.

- Som årsmedelvärde får utsläpp av nickel vid normala driftförhållanden uppgå till högst 185 µg/liter.

Dispensen gäller till och med den 30 juni 2023.

Verkställighet

Dispensen börjar gälla omedelbart.

Kungörelsedelgivning

Detta beslut ska delges genom kungörelsedelgivning. Kungörelsen ska införas i Sundsvalls Tidning samt i Post- och Inrikes Tidningar, inom tio dagar från datum för beslutet.

Beslutet hålls tillgängligt hos aktförvarare på Kommunarkivet i Sundsvalls kommun och på Länsstyrelsen Västernorrlands diarium.

Delgivning anses ha skett två veckor efter detta beslut.

2019-12-18

551-3084-19
2281-08-111

INFORMATION

Detta tillstånd befriar inte verksamhetsutövaren från skyldigheten att iaktta vad som gäller enligt andra beslut och bestämmelser för den anläggning eller verksamhet som beslutet avser.

REDOGÖRELSE FÖR ÄRENDET

Bakgrund

Utsläppsvärden i slutsatser om bästa tillgängliga teknik (BAT-slutsatser) för rening och hantering av avloppsvatten och avgaser inom den kemiska sektorn i enligt Europaparlamentets och rådets direktiv 2010/75/EU (nedan kallad CWW-BATC) ska gälla som begränsningsvärden (BAT-AEL). BAT-slutsatserna offentliggjordes den 9 juni 2016 och ska följas senast den 10 juni 2020.

Ni har ansökt om dispens för utsläppsvärdena för nickel i BAT 12 (tabell 3).

Begränsningsvärdet för nickel i tabell 3 i CWW-BATC är 5,0–50 µg/liter som årsmedelvärde vid normala driftförhållanden.

Ni har tillstånd att inom fastigheterna Stockvik 5:1 i Sundsvalls kommun tillverka fettkemiska produkter, omfattande en årlig produktion av 70 000 ton, på Stockviks industriområde. Tillståndet meddelades av mark- och miljödomstolen vid Östersunds tingsrätt den 28 januari 2014 i mål M 3258–10. Mark- och miljödomstolen har i dom 8 februari 2019 i samma mål förlängt prövotiden som föreskrevs 28 januari 2014 avseende utsläpp av metaller från brännugnen.

Utsläppet av nickel i gällande tillstånd regleras i provisorisk föreskrift P1 och lyder enligt följande (i de delar som har relevans i detta beslut).

P1. Utsläpp till vatten av metaller från brännugnen får för nickel inte överstiga en halt av 0,4 mg/liter och en mängd av 120 kg/år.

Villkoret är uppfyllt om högst två av månadsmedelvärdena under ett kalenderår överstiger begränsningsvärdet. Utsläppet ska kontrolleras med kontinuerlig flödesproportionell provtagning. Analys ska göras på 2-veckors samlingsprover.

Ärendets handläggning

Ansökan om dispens kom in till miljöprövningsdelegationen den 9 april 2019. Efter kompletteringar kungjordes ansökan den 29 april 2019 på länsstyrelsens webbplats och anslagstavla. Mark- och miljödomstolen vid Östersunds tingsrätt har tillfrågats om och beslutat att inte handlägga pågående prövotidsutredningen gemensamt med dispensansökan. Ansökan har därefter remitterats till Naturvårdsverket, Sundsvalls kommun och Länsstyrelsen Västernorrland. Bolaget har fått tillfälle att bemöta inkomna yttranden.

2019-12-18

551-3084-19
2281-08-111

ANSÖKAN MED YRKANDEN, ÅTAGANDEN OCH ANDRA VILLKOR

Yrkanden och grunder

Ni yrkar dispens med stöd av 1 kap. 16 § industriutsläppsförordningen (IUF), med giltighet till och med att BAT-slutsatsen ersätts av en ny, från de begränsningsvärden som anges för nickel i BAT 12, tabell 3 i CWW-BATC.

Ni yrkar slutligen att dispensen ska gälla i fyra år efter lagkraftvunnet beslut och att följande utsläppsvärde ska gälla för nickel under dispensperioden.

- som årsmedelvärde får utsläpp av nickel uppgå till högst 185 µg /l.

Ni yrkar att dispensen ska gälla utan hinder av att beslutet inte vunnit laga kraft.

Som grund för yrkandet om dispens anger ni följande. Kostnaderna är orimliga i förhållande till miljönyttan till följd av de lokala miljöförhållandena. Det finns en teknisk möjlig åtgärd att vidta för att klara BAT-AEL för halterna av nickel i utsläpp från Surface anläggning men kostnaderna för den är mycket hög och inte motiverad av utsläppets ringa påverkan och de lokala miljöförhållandena. Det går inte att påvisa att utsläppet påverkar statusen för nickel i Svartviksfjärden. Det skulle ge en försumbar miljönytta att följa BAT-AEL. Det finns därmed förutsättningar för dispens.

Som grund för yrkandet om verkställighetsförordnande anför ni följande. Eftersom BAT-slutsatserna, om de ska gälla för verksamheten, ska följas den 9 juni 2020 så sätter ett överklagat gynnande beslut utan verkställighetsförordnande er i en problematisk situation då ett överklagande rimligen inte kan förväntas vara slutligt avgjort till juni 2020. Handläggningen av ärendet har dragit ut på tiden och behovet av verkställighetsförordnande har därmed ökat.

En utveckling och sammanfattning av skälen följer under nästa rubrik.

Er ansökan och beskrivning av verksamheten

Nedan följer en sammanfattning av vad ni anfört i er ansökan om dispens.

Bolaget har tillstånd för en produktion av upp till 70 000 ton fettkemiska produkter vid befintlig fabrik i Stockviks övre område, söder om Sundsvall. I deldom meddelad av mark- och miljödomstolen den 28 januari 2014 (M 3258–10) meddelade domstolen tillstånd, prøvotider med utredningsvillkor, provisoriska föreskrifter samt slutliga villkor.

Utsläppsvärde från anläggningen

Utsläppet av nickel från anläggningen uppgick under 2018 till 204 µg/liter i medelhalt, vilket omfattade även andra driftförhållanden än normala. Utsläppshalten inkluderar totala utsläppet från brännugnen under 2018 och

2019-12-18

551-3084-19
2281-08-111

omfattade därmed, t.ex. sanering och disk av utrustning innehållande katalysatorrester inför avställning, besiktning eller underhåll.

Genomförda och undersökta åtgärder

Ni har nu genomfört en kartläggning av var i processen som nickel övergår till vattenfasen som senare leds vidare till brännugnen. Ni har identifierat en produkt som bidrar med den huvudsakliga delen nickel i processavloppsvattnet.

Med dessa kunskaper har ni infört nya rutiner för denna produktion där processavloppsvattnet kontrolleras med avseende på halten nickel och där vatten med höga halter nickel leds till en separat tank.

Ni har tagit fram teoretiskt möjliga åtgärder för att minska nickelhalten i processavloppsvattnet. Det är uppströmsåtgärder som omfattar både processtekniska förslag samt förslag till kemikalieutbyte. Ett första laborieförsök har genomförts och det har sett lovande ut för att undersökas vidare. Fortsatta försök har påbörjats, men det återstår mycket arbete innan det är möjligt att uttala sig om förslagen är lämpliga för processen i Stockvik samt vilken nickelreduktion som är möjlig att uppnå.

Av en bilaga till ert bemötande som kom in till miljöprövningsdelegationen den 11 december 2019 framgår bl.a. följande. Projektet för att minska utsläppet av nickel har som slutligt mål att uppnå utsläppshalter för nickel lägre än BAT-AEL. Förprojektet förväntas vara klart i augusti 2020 och sista delen av projektet, som inkluderar inköp, byggnation/montage och uppstart, är planerat att vara klart till slutet av 2021. Efter projektet kommer resultaten att utvärderas. Utvärderingsperioden behöver vara minst 6 månader för att täcka upp variationer som en batchprocess medför. Om fler åtgärder för att klara begränsningsvärdet för nickel enligt BAT-AEL i CWW förväntas dessa omfatta optimeringar i processen. Optimeringarna förväntas kunna genomföras direkt efter utvärderingsperioden. Ni uppskattar därför att ni kan uppfylla begränsningsvärdet enligt aktuell BAT-slutsats i juni 2023.

Miljönyttan

Ni har givit Sweco Environment (Sweco) i uppdrag att bedöma miljönyttan med att utsläppet av nickel minskar, så att det uppfyller BAT-AEL, jämfört med att utsläppet kvarstår oförändrat vid fullt utnyttjat tillstånd.

Av utredningen framgår bland annat följande. Enligt VISS har Svartviksfjärden otillfredsställande status baserat på bottenfauna. Inte heller Draget uppnår god status. I VISS finns ingen statusklassning för nickel. Nyare recipientdata har inhämtats inom ramen från Sundsvallsbuktens vattenvårdsförening och föreningen för samordnad recipientkontroll i Ljungan. Baserat på nyare underlagsdata har den kemiska statusen för nickel klassats som god i Svartviksfjärden och Draget.

Sweco kommer sammanfattningsvis fram till att det inte går att påvisa att utsläppet påverkar status för nickel i vattenförekomsterna Svartviksfjärden eller Draget. Ett undantag från BAT-AEL kommer inte att påverka status av det vattenkemiska gränsvärdet för nickel i Svartviksfjärden. Miljönyttan av

2019-12-18

551-3084-19
2281-08-111

att rena avloppsvattnet ner till BAT-AEL-nivån för nickel bedöms utifrån givna förutsättningar vara försumbar i vattenförekomsterna Svartviksfjärden och Draget i sin helhet. Dagens utsläpp påverkar inte möjligheterna att upprätthålla befintlig god kemisk status avseende nickel.

Ni bedömer därmed att den yrkade dispensen inte kommer att medföra någon skillnad vad avser klassificeringen av vattenförekomsterna.

Utveckling av skälen för dispens

Lokala miljöförhållanden

Den kemiska statusen gällande nickel har av er bedömts som god i vattenförekomsterna Svartviksfjärden och Draget. Verksamhetens utsläppspunkt ligger inom Svartviksfjärdens vattenförekomst och intill vattenförekomsten Draget.

Sweco har i sin utredning visat att statusen inte ändras oavsett om mängderna av nickel i utgående vatten ökar motsvarande full produktion med befintlig reningsanläggning eller om mängderna minskas ner till halter motsvarande BAT-AEL för nickel. Nickelhalten i påverkanspunkten för er anläggning ligger under den EU-gemensamma miljökvalitetsnormen för nickel (8,6 µg/l). Under 2018 genomfördes provtagningar i påverkanspunkten där medelhalten mättes upp till 0,64 µg/l (högsta uppmätta värdet 0,9 µg/l). Bedömningen är att inga ekosystemtjänster påverkas negativt i vattenförekomsterna som helhet.

De lokala miljöförhållandena i vattenförekomsterna Svartviksfjärden och Draget är således så goda att det inte är miljömässigt motiverat med lägre halter i utsläppet från er anläggning.

Kostnader för tekniska åtgärder

Det finns teknik för att rena ner till BAT-AEL avseende nickel. Några tekniker har utretts och den teknik som skulle kunna vara möjlig är att rena det utgående vattnet från brännugnen genom fällning/flockning och filtrering. Reningskostnaderna för denna teknik skulle dock bli 30 200 SEK/kg. Ni arbetar för att hitta lösningar så att begränsningsvärdet, BAT-AEL, för nickel kan uppfyllas. En sammanställning för identifierade åtgärder samt kostnader för dessa har redovisats.

Sweco har i sin utredning visat att miljönyttan av en sänkning av dagens halter till BAT-AEL för nickel är försumbar i vattenförekomsterna, Svartviksfjärden och Draget. Reningskostnaderna anses därav vara orimligt höga i förhållande till miljönyttan. Redan en relativt låg kostnad måste anses orimlig för att sänka halten nickel till BAT-AEL eftersom någon miljöpåverkan inte kan påvisas.

YTTRANDEN

I de yttranden som kommit in framförs bl.a. följande.

2019-12-18

551-3084-19
2281-08-111

Naturvårdsverket

Naturvårdsverket yrkar att er ansökan om dispens avslås. Bakgrunden till detta är i huvudsak följande. En tillåten påverkan på miljökvalitetsnormerna är inte att jämföras med vad som avses med lokala miljöförhållanden enligt industriutsläppsförordningen. För att en dispens överhuvudtaget ska kunna bli aktuell är en förutsättning att det inte är fråga om en sådan otillåten påverkan.

Såvitt Naturvårdsverket känner till saknas det praxis kring vad som avses med lokala miljöförhållanden och när en dispens med anledning av detta kan vara aktuell. När det gäller den närmare tillämpningen av begreppet framgår av förordningsmotiven endast att med lokala miljöförhållanden kan exempelvis menas att olika recipienter i Sverige är olika känsliga för utsläpp av närsalter (FM 2013:1, s. 38). Naturvårdsverkets bedömning är att när det gäller CWWBATC skulle det kunna vara aktuellt för utsläpp av exempelvis kväve och fosfor. När det gäller utsläpp av metaller till en recipient är Naturvårdsverkets bedömning att utrymmet att medge dispens med hänvisning till lokala miljöförhållanden bör vara mycket litet. Detta eftersom Naturvårdsverket har svårt att se att en viss recipient skulle vara mindre känslig för utsläpp av metaller än vad som normalt är fallet.

Naturvårdsverkets uppfattning är att bolagets argument för en dispens riskerar att få till följd att det finns förutsättning för dispens i de allra flesta fall. Detta eftersom det, enligt Naturvårdsverkets uppfattning, inte är ovanligt att en viss verksamhets utsläpp i det enskilda fallet har en förhållandevis liten påverkan på recipienten. Det är även viktigt att beakta att syftet med möjligheten till dispens enligt industriutsläppsdirektivet är att det endast undantagsvis ska vara möjligt. Naturvårdsverket anser därmed att bolaget inte har visat att de lokala miljöförhållandena är sådana att det finns skäl att medge dispens från begränsningsvärdet.

När det gäller kostnaden för att uppfylla begränsningsvärdet vill Naturvårdsverket framhålla att den i vissa fall kan bli betydande, särskilt när det som för bolaget helt saknas reningssteg för den aktuella parametern. Enligt Naturvårdsverket är det viktigt att möjligheten att inte behöva uppfylla kraven på bästa tillgängliga teknik och de begränsningsvärden som är förknippade med sådana är begränsad. I annat fall riskerar syftet med industriutsläppsdirektivet att förfelas. Det är fullt normalt att begränsning av utsläpp i vissa fall är förenat med höga kostnader (MÖD 2017:22).

Naturvårdsverket anser därmed att bolagets ansökan om dispens ska avslås.

Sundsvalls kommun

Miljönämnden anser att ni ska beviljas en tidsbegränsad dispens för utsläpp av nickel och att ett begränsningsvärde för nickel kan sättas till 0,2 mg/l räknas som månadsmedelvärde för tio av tolv månader och att högst 100 kg nickel på år får släppas ut. Om de utsläppsvärden för nickel som ni ansöker om, begränsningsvärdet 0,4 mg/l som månadsmedelvärde tio av tolv månader och högst 120 kg/år, accepteras av miljöprövningsdelegationen anser miljönämnden att dispensen bör tidsbestämmas till en kortare tid än fyra år, som Bolaget föreslår, förslagsvis två år. Därefter bör frågan om dispens och utsläppsvärden omprövas.

2019-12-18

551-3084-19
2281-08-111

Nickel används som katalysator vid tillverkningen av fettkemiska produkter och följer med processvattnet till brännugnen, där det destrueras.

Föreslagna begränsningsvärden klaras inte som det ser ut idag utan en viss mängd av processvattnet skickas för destruktion. Detta är en dyr lösning som inte är långsiktigt hållbar. Bolaget arbetar med att prova olika alternativ för att minska utsläppen, dels ändra i processen dels införa olika reningssteg.

Miljönämnden har till Mark- och miljödomstolen yttrat sig över bolagets prøvotidsredovisning enligt deldom 2019-02-08. Mål nr M 3258-10, aktilaga 179. Bolaget har begärt att domstolen ska avsluta prøvotiden och föreskriva slutliga villkor för utsläpp till vatten från brännugnen anseende koppar, zink och kobolt. Bolaget begär förlängd prøvotid till 31 december 2022 för utsläpp av nickel. Bolaget föreslår ett provisoriskt villkor för nickel 0,35 mg/l och 100 kg/år, prøvotid till 2022. Bolaget ansöker nu om dispens avseende utsläpp av nickel.

Till bolagets fördel ligger att den kemiska statusen avseende nickel i den aktuella vattenförekomsten är god. Utredning visar att statusen inte ändras oavsett om motsvarande utsläpp bibehålls eller om det minskas ner till BAT-AEL för nickel. Dock ligger bolagets utsläpp av nickel långt över den nivå som anges i BAT-AEL, som är på mellan 550 µg/l. Bolaget uppger att man kan komma ner i 200 µg/l som årsmedelvärde vid normala driftförhållanden.

Miljönämnden har fått uppfattningen att bolaget hävdar att det är oklart om BAT-AEL verkligen gäller då man inte vet när BATCCWW ska börja gälla. Dom 2019-09-05, Mark- och miljödomstolen, Nacka tingsrätt, mål nr M 4134-18 ger ändå en viss vägledning gällande Naturvårdsverkets inställning i frågan. Naturvårdsverket har yttrat sig i målet och uppger att de delar EU-kommissionens synsätt att CWW BATC gäller övergripande och är en huvudslutsats. Den i målet aktuella verksamheten har samma verksamhetskod som Bolaget, 24.07-i. Detta innebär då att BAT-AEL ska gälla för nickel, d.v.s. mellan 5-50 µg/l.

Miljönämnden har i tidigare yttrande framfört som förslag att den aktuella produkten som är den som mest bidrar till utsläppen av nickel inte ska tillverkas alls. Bolaget redovisar att även utan den produkten skulle inte BAT-AEL i BATC-CWW uppfyllas.

Miljönämndens slutsats är därför att fortsätta med krav på låga utsläppsnivåer, trots att det då kan kräva kostsam destruktion av delar av avloppsvattnet för att uppnå villkoren. Denna påtryckning kan på så sätt driva på bolaget att hitta långsiktigt hållbara lösningar för att minska utsläppen av metaller till recipienten.

Länsstyrelsen

Länsstyrelsen anser att begränsningsvärdena bör sättas till 0,2 mg nickel/liter räknat som årsmedelvärde som ska uppfyllas tio månader av tolv samt ett högsta årliga utsläpp av 120 kg/år. Länsstyrelsen anser att dispens från BAT-slutsatserna ska ges under 3 år.

2019-12-18

551-3084-19
2281-08-111

BOLAGETS BEMÖTANDE AV YTTRANDEN

Nedan följer en sammanfattning av ert bemötande av inkomna yttranden.

Naturvårdsverket

Ni konstaterar först att det ansökta dispensvärdet inte innebär en otillåten försämring av vattenmiljön. De lokala miljöförhållandena har inte en sådan känslighet för utsläppet av nickel så att utsläppet från verksamheten inte kan medges. Om det inte varit fråga om att följa AEL-värden i BAT-slutsatserna så är det rimligt att anta att prövningsmyndigheten vid en ordinarie tillståndsprövning inte funnit skäl att kräva minskning av utsläppet.

Eftersom det skulle krävas oproportionerligt höga kostnader (20 000-30 000 kr/kg reducerat nickel) i förhållande till miljövinster till följd av de lokala miljöförhållandena vid den aktuella anläggningen, för att den skulle kunna följa AEL-värdet för nickel så föreligger enligt direktivet grund för dispens.

Att såväl direktivet som förordningsmotiven har brister vad avser definition och avsikt ska i en rättsstat inte ligga den enskilde till last. Det är en allmän rättsprincip att otydligheter i lagstiftningen ska tolkas till den enskildes fördel. Om industriutsläppsdirektivet avsett begränsningar av vilka AEL-värden som det kan beviljas dispens för så hade det framgått.

Er uppfattning är att frågan om vad som är lokala miljöförhållanden inte är så komplicerad som Naturvårdsverket ger intryck av. Avsaknaden av praxis i exakt denna fråga kan därmed inte utgöra vare sig ett hinder eller ett problem i detta ärende. Er tolkning av industriutsläppsdirektivet är att det öppnar upp för dispens när ett AEL-värde leder till oproportionerligt höga kostnader jämfört med miljövinster inte kan följas. Det visar också på en rimlig avvägning mellan nytta och kostnad i en lagstiftning.

Naturvårdsverket bortser helt från att ni avser att så snart är rimligt avser att följa även AEL-värdet för nickel, men att detta ska ske genom åtgärder uppströms i processen. Sådana åtgärder borde även Naturvårdsverket anse vara att föredra framför reningsåtgärder. Ni har tidigare i ärendet beskrivit hur arbetet med att reducera nickel bedrivs. Genom de framsteg som hittills har gjorts har ni kunnat revidera ert förslag till de nu yrkade 185 µg/l som årsmedelvärde. I en bifogad redogörelse beskriver ni nuläget för arbetet med att vidta uppströmsåtgärder och i vilken omfattning dessa beräknas reducera utsläppen av nickel.

Att begränsning av utsläpp kan vara förenade med höga kostnader är ni medveten om och har ingen erinran mot. Det är när kostnaden inte längre är rimlig i förhållande till miljönyttan som såväl ni som lagstiftningen sätter gräns. I det av Naturvårdsverket åberopade målet gör Mark- och miljööverdomstolen inte något annat än en jämförelse genom uttalandet att "Andra typer av verksamheter får tåla höga kostnader för att begränsa sina utsläpp; det gäller exempelvis utsläpp av avloppsvatten från industrier och hushåll." Mark- och miljööverdomstolens dom gällde för övrigt en fiskodlingsverksamhet med betydande punktutsläpp av näringsämnen utan föregående rening. I målet framgick också att det fanns tydliga tecken på

2019-12-18

551-3084-19
2281-08-111

övergödning och en betydande lokal påverkan i området. Naturvårdsverkets återopande av aktuellt avgörande tillför således inte något till ärendet.

Sundsvalls kommuns miljönämnd

Ni kan inte åta er att klara 200 µg /l som månadsmedelvärde, men väl 200 µg /l som årsmedelvärde som framgår inledningsvis. Ni uppfattar miljönämndens yttrande i övrigt som tillstyrkande vad avser dispens.

Miljönämnden återopar mark- och miljödomstolens vid Nacka tingsrätts dom 2019-09-05 i mål M 4134-18 avseende bolagets systeranläggning i Kvarntorp. Ni vill erinra om att mark- och miljödomstolen inte har tagit ställning i frågan om CWW är en huvudslutsats som ska följas den 9 juni 2020 eller inte. Mark- och miljödomstolen har däremot kommit fram till att länsstyrelsen saknat lagligt stöd att fatta beslut i frågan. Det är därmed fortfarande inte klarlagt om CWW är en huvudslutsats för industriutsläppsverksamheten. Naturvårdsverkets inställning är tydlig, liksom dess tolkning av hur begränsad möjligheten till dispens ska vara. Naturvårdsverket är dock endast en vägledande myndighet, den är vare sig lagstiftande eller prejudikatskapande.

MILJÖPRÖVNINGSDELEGATIONENS BEDÖMNING

Typ av BAT-slutsats

Ni har ifrågasatt att BAT-slutsatserna CWW BATC är huvudslutsatser som ska följas fr.o.m. den 10 juni 2020. Ni anser att CWW BATC är en horisontell slutsats som ska gälla som en sidoslutsats och därmed börja gälla när huvudslutsatserna för huvudverksamheten ska följas.

Miljöprövningsdelegationen delar Naturvårdsverket bedömning att CWW BATC gäller övergripande för den kemiska industrin och är att betrakta som en huvudslutsats som ska följas fyra år efter BAT-slutsatsernas offentliggörande, d.v.s. senast den 10 juni 2020. Er verksamhet är alltså en industriutsläppsverksamhet som träffas av BAT-slutsatser i CWW BATC som är att betrakta som huvudslutsatser för er verksamhet.

Skäl för dispens

Av 1 kap. 16 § industriutsläppsförordningen följer att miljöprövningsdelegationen får ge dispens från ett begränsningsvärde om

1. det med hänsyn till var den anläggning som verksamheten bedrivs på ligger geografiskt, anläggningens tekniska egenskaper eller de lokala miljöförhållandena skulle medföra oproportionerligt höga kostnader jämfört med miljönyttan att följa begränsningsvärdet, och
2. dispensen förenas med ett villkor om att i stället följa ett mindre strängt begränsningsvärde.

Ni har ansökt om dispens från skyldigheten att följa det begränsningsvärde för nickel som fastställts i slutsatser om bästa möjliga teknik (BAT-slutsats 12, tabell 3). Grunden för dispensen är orimliga kostnader i förhållande till miljönyttan till följd av de lokala miljöförhållandena. Ni anser att påverkan

2019-12-18

551-3084-19
2281-08-111

av verksamhetens utsläpp på de lokala miljöförhållandena är så ringa att ett krav att följa BAT-AEL skulle ge en försumbar miljönytta. Ni har under prövningsprocessen reviderat ert yrkande angående begränsningsvärdet för utsläpp av nickel.

Miljöprövningsdelegationen gör följande bedömning.

Miljöprövningsdelegationen delar Naturvårdsverkets bedömning att syftet med möjligheten till dispens enligt industriutsläppsdirektivet är att det endast undantagsvis ska vara möjligt.

Er verksamhets utsläppspunkt ligger inom Svartviksfjärdens vattenförekomst och intill vattenförekomsten Draget. Miljökvalitetsnormen för Svartviksfjärden (SE 622000-172300) är god ekologisk status 2027 och god kemisk status med undantag för polybromerade difenyletrar, kvicksilver och kvicksilverföreningar. Svartviksfjärdens ekologiska status är måttlig och den kemiska statusen uppnår ej god. Miljökvalitetsnormen för Draget (SE 622126-172430) är god ekologisk status 2027 och god kemisk status med undantag för polybromerade difenyletrar och kvicksilver. Dragets ekologiska status är måttlig och den kemiska statusen uppnår ej god.

Miljöprövningsdelegationen konstaterar att nickel inte är statusklassat i VISS för Svartviksfjärden. Anledning till det är att det saknats underlag för en sådan klassning. Detta innebär att det utifrån det underlag som finns i VISS är oklart hur känslig Svartviksfjärden är för utsläpp av nickel.

Sweco har på uppdrag av er gjort en utredning utifrån nyare underlag och bedömt att statusen avseende nickel i Draget och Svartviksfjärden är god. Bedömningen i utredningen är också att statusen inte ändras oavsett om mängderna av nickel i utgående vatten ökar motsvarande full produktion med befintlig reningsanläggning eller om mängderna minskas ner till halter motsvarande BAT-AEL för nickel. Detta är dock, som Naturvårdsverket också påtalat, en förutsättning för att verksamheten överhuvudtaget ska kunna anses tillåtlig enligt icke-försämringskravet i 5 kap. miljöbalken.

Miljöprövningsdelegationen konstaterar att Svartviksfjärden är hårt belastad av olika föroreningar och andra miljögifter. Delegationen delar till viss del Naturvårdsverkets bedömning att det är svårt att hävda att en recipient skulle vara mindre känslig för utsläpp av just metaller, eftersom dessa är både prioriterade och inte nedbrytbara. Detta innebär enligt miljöprövningsdelegationen att fjärden är känslig för ytterligare belastning och att även mindre utsläpp av nickel behöver begränsas. Ni har visat att ni vidtagit åtgärder för att begränsa era utsläpp av nickel och ni har redogjort för en flerårsplan som visar hur ni ska kunna begränsa era utsläpp ner till nivån för BAT-AEL. Ni vill sammanfattningsvis vidta åtgärder uppströms i processen och på så sätt komma ner till begränsningsvärdet i gällande BAT-slutsats. Den totala kostnaden för detta anges till cirka 5,9 miljoner kronor.

Det finns reningsteknik för att kunna minska aktuell verksamhets utsläpp av nickel ner till den utsläppsnivå som krävs enligt gällande BAT-slutsatser.

2019-12-18

551-3084-19
2281-08-111

Kostnaden för detta uppgår till cirka 20 000-30 000 kronor per kilo reducerat nickel.

Miljöprövningsdelegationen bedömer att åtgärder behöver vidtas, men att utredningen i ärendet visar att de lokala miljöförhållandena är sådana att det för närvarande skulle medföra oproportionerligt höga kostnader jämfört med miljönyttan att följa begränsningsvärdet i aktuell BAT-slutsats. Oavsett val av teknik och väg för att begränsa utsläppet av nickel från verksamheten kommer det ta tid att utreda, installera och starta upp det arbetet. Sammantaget anser miljöprövningsdelegationen att det finns skäl för dispens under förväntad installations- och uppstartstid.

Tid för dispens

BAT-slutsatserna för den kemiska sektorn offentliggjordes den 9 juni 2016. Utredningen visar att ni under denna tid vidtagit åtgärder för att undersöka möjligheterna att reducera utsläppen av nickel. Ni har numera även en plan för hur ni ska hitta en lösning för att minska utsläppen ner till BAT-AEL-nivå. Miljöprövningsdelegationen anser att en dispens inte ska ges för längre tid än den period som det föreligger skäl för dispensen. Ni har uppskattat att ni kan uppfylla begränsningsvärdet enligt BAT-slutsatsen i juni 2023. Miljöprövningsdelegationen anser att tre och ett halvt år kan ses som en rimlig tid för att hinna vidta tillräckliga undersökningar och de arbeten som behövs för att klara begränsningsvärdena för befintlig anläggning. Dispens meddelas därför till och med den 30 juni 2023.

Villkor

Ni har bedömt att ett årsmedelvärde om 185 µg/l för nickel kan klaras vid normala driftförhållanden. Med hänvisning till de tekniska begränsningarna, de lokala miljöförhållandena och de orimliga kostnaderna i förhållande till miljönyttan bedömer miljöprövningsdelegationen att yrkat dispensvärde för nickel på 185 µg/l räknat som årsmedelvärde kan medges under en begränsad tid. Utsläppsvärdet bedöms inte heller påverka någon kvalitetsfaktor eller försvåra möjligheterna att nå miljökvalitetsnormerna för berörd vattenförekomst.

Verkställighet

Ni har yrkat att dispensen ska gälla omedelbart.

Miljöprövningsdelegationen bedömer att det finns grund att meddela verkställighetsförordnande. Dispensen gäller en befintlig verksamhet med pågående utsläpp. Aktuell BAT-slutsats blir inte skarp förrän den 10 juni 2020, men ni behöver vidta åtgärder för att kunna innehålla de begränsningsvärden som blir gällande. Mot denna bakgrund finns det skäl att bevilja ert yrkande.

HUR MAN ÖVERKLAGAR

Detta beslut kan överklagas hos Mark- och miljödomstolen i Östersund, se bilaga 2. Skrivelsen ska ha kommit in till miljöprövningsdelegationen **senast den 22 januari 2020**.

2019-12-18

551-3084-19
2281-08-111

Detta beslut har fattats av Miljöprövningsdelegationen vid Länsstyrelsen Västernorrland. I beslutet har deltagit Ulrika Prytz, ordförande, och Frida Uebel, miljöszakknigg. Ärendet har föredragits av Gary Malmborg, miljöhandläggare.

Detta ärende har signerats digitalt och saknar därför underskrifter.

Bilagor:

1. Hur man överklagar

Kopia till:

Naturvårdsverket (registrator@naturvardsverket.se)

Havs- och vattenmyndigheten (havochvatten@havochvatten.se)

Miljö- och byggnämnden Timrå kommun (miljo@timra.se)

Miljönämnden Sundsvalls kommun (miljonamnden@sundsvall.se)

Länsstyrelsen Västernorrland (vasternorrland@lansstyrelsen.se)